

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES INSTITUCIONALS I GENERALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 355-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 6

Presidència de la Sra. Margalida Pocoví i Sampol

Sessió celebrada dia 11 d'octubre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 5198/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a manteniment del català a la funció pública. [74](#)
 - 2) **RGE núm. 5524/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a impulsar polítiques actives, eficaces i comunes en matèria d'immigració il·legal ordenada, segura i controlada que garanteixi la seguretat i els drets fonamentals. [78](#)
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores i senyors diputades. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sí, Sra. Presidenta, Ares Fernández substitueix Marc Pons.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Bon dia, Sra. Presidenta, jo substituesc Llorenç Córdoba.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Bon dia, Sra. Presidenta, jo substituesc...Omar Lamin substitueix Iago Negueruela.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui relatiu al debat i votació de les Proposicions no de llei RGE núm. 5198/23 i 5524/23.

1) Proposició no de llei RGE núm. 5198/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a manteniment del català a la funció pública.

Començam per la Proposició no de llei RGE núm. 5198/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a manteniment del català a la funció pública.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Cano, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies, presidenta. Els acords d'investidura entre el Partit Popular i VOX estableixen un marc de retrocessos quant a l'ús del català a la funció pública, no és res nou que no hagi fet ja el Partit Popular quan ha governat, ho vàrem viure amb José Ramón Bauzá, amb la modificació de les lleis de normalització lingüística i de la funció pública, amb tota la crispació i divisió social que ja va generar.

Quan vàrem preparar aquesta PNL s'acabava d'aprovar el Decret llei 5/2023, de 28 d'agost, que després ha estat convalidat en el Parlament, i que ha eliminat, amb caràcter general, l'exigència d'un determinat nivell de coneixement de català a la sanitat, el Partit Socialista vàrem votar-hi en contra. Una mesura ideològica no quantificada, malgrat la consellera de Salut defensà sense rubor el mètode científic, i és que la

consellera va admetre que és impossible saber quants facultatius entren i surten per raó del català a la sanitat.

No val imputar el coneixement de la llengua catalana a una dinàmica que es produeix a diferents comunitats autònomes, també a les monolingües, com Madrid, on cada tres dies parteix un metge a treballar fora, o també aquesta dinàmica es pot repetir a Europa. Així que el català no és el responsable, i això és un plantejament esbiaixat.

El català no és tampoc cap impediment, i això ho hem pogut veure en el procés d'estabilització d'enguany on les més de 1.000 places per a professionals sanitaris en el 90% dels casos de 37 categories hi havia més professionals capacitats lingüísticament que no places ofertes.

El que hi ha, el que trobam és una pura i dura voluntat política d'aquest govern, després un pacte amb l'extrema dreta, per arraconar el català, ha passat a Calvià, on després de 35 anys, el català deixa de ser llengua preferent a l'administració i ha trencat tots els consensos històrics que ni tan sols el PP no va modificar quan va governar per majoria absoluta a Calvià.

I, desgraciadament, ahir vàrem poder escoltar a la representant de VOX, la Sra. Ribas, en dir el que pensava obertament sobre el català, l'Estatut d'Autonomia i les lleis que estan aprovades. I realment estam molt preocupats per aquesta deriva i també per la proposició de llei de VOX, de creació d'una oficina de garantia de llibertat lingüística, que vol convertir el Parlament de les Illes Balears, presidit per VOX, en el braç armat de la creuada en contra del català, i això ens alarma encara molt més.

Diferents membres del Govern, inclosa la presidenta Prohens, han dit que no descarten eliminar el requisit del català a la funció pública. La crispació lingüística ja va mobilitzar més de 100.000 persones, en clamar en contra de la política educativa i lingüística del Govern del Partit Popular, va fer que es presentessin més de 12.000 al·legacions en contra de la modificació de la Llei de funció pública, les màximes que ha rebut el Parlament. I el 2016 el pacte de progrés, va per recuperar el que s'havia perdut.

Des del Grup Socialista hem presentat una proposta de pacte per la llengua, hem ofert el nostre suport, els nostres vots al Partit Popular, perquè no depenguin de VOX i mantenir els consensos lingüístics.

Per això presentam les següents propostes d'acord:

Una, instar el Govern a complir amb l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, per garantir el coneixement del català i crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües oficials.

Dos, mantenir el requisit del català en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball a l'administració de la comunitat, per tal de garantir els drets lingüístics dels ciutadans i ciutadanes catalanoparlants d'aquestes illes.

I tres, instar el Govern de les Illes Balears a no retrocedir quant a l'ús social i institucional del català i a no tornar generar crispació i divisió amb la llengua.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cano. El Grup Parlamentari Popular ha presentat les esmenes RGE núm. 7580, 7581 i 7582/23. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Gil, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Gracias, Sra. Presidenta. En Baleares tenemos dos lenguas oficiales, por lo que deben usarse indistintamente con total naturalidad en las relaciones con la administración pública. El Tribunal Constitucional en esta materia es claro, al señalar que, desde la perspectiva constitucional, el ejercicio de la potestad legislativa en materia lingüística, encuentra sus límites en la necesaria preservación de la garantía de uso normal de las lenguas cooficiales y en la prohibición de medidas excluyentes.

Por eso presentamos una primera enmienda, que consiste íntegramente en el contenido del artículo 4.3 del Estatuto de Autonomía, por lo que consideramos que debería ser aceptada y aprobada por unanimidad, sin discusión, si todos los aquí presentes defendemos el texto íntegro de nuestro Estatuto de Autonomía. Nosotros creemos en el firme compromiso de todos con la integridad de esta norma, sin recortes. Por lo tanto, la primera enmienda dice que “el Parlamento de las Islas Baleares insta al Gobierno de las Islas Baleares a cumplir con el Estatuto de Autonomía de las Islas Baleares, para garantizar el uso normal y oficial de los dos idiomas de esta tierra, la lengua castellana y la lengua catalana. Además, se insta al Gobierno a tomar las medidas necesarias para asegurar su conocimiento y crear las condiciones que permitan llegar a la igualdad plena de las dos lenguas en cuanto a los derechos de los ciudadanos de las Islas Baleares.” Esto sería la enmienda al punto 1 que presentaríamos.

Por otro lado, en la explicación del contenido de la PNL que el Grupo Socialista presenta, se aduce a la finalidad ideológica del Decreto Ley 5/2003, puesto que imputar al conocimiento de la lengua catalana la falta de médicos tiene como única finalidad relegar el uso de la lengua catalana. Yo le preguntaría al grupo proponente, si cuando se le aplicaron exenciones durante el ejecutivo de Armengol y no se estableció el requisito de conocimiento del catalán en el proceso de estabilización de interinos, ni puntuaba como mérito, también tenían el propósito de relegar el uso de la lengua catalana. Fueron 1.520 profesionales.

Yo también le preguntaría al grupo proponente si en el informe del ib-salut, de fecha 9 de octubre de 2011, siendo director Manuel Palomino, designado por el pacto de izquierdas, también sus palabras tenían como propósito relegar el uso de la lengua catalana. En concreto, la implantación y la exigencia de un determinado nivel de conocimientos de catalán en cada categoría profesional o subgrupo, dificulta aún más captar profesionales cualificados y consolidar el empleo fijo.

Postergar todas las medidas que puedan dificultar la prestación de la asistencia sanitaria es necesario, -sigue diciendo. Además destaca que es especialmente relevante eximir de los requisitos de conocimiento del catalán, debido a la insuficiencia de profesionales descrita.

Por lo tanto, se trata en definitiva, de un equilibrio de derechos. En concreto en el modelo sanitario, se trata de que la falta de acreditación oficial de un determinado nivel de catalán, como pasó entonces de hecho y debería ser de derecho, no se convierta en un elemento disuasorio, ni penalice el acceso a la función pública, mientras a la vez se potencie un plan de formación para mejorar el dominio del catalán a través de el Institut d'Estudis Balearics.

Baleares es una tierra donde se vive el bilingüismo y así debe seguir siendo, de ahí las enmiendas que planteamos como puntos 2 y 3, que tienen por objeto garantizar el derecho a que los catalanoparlantes puedan ser atendidos en su lengua por la administración, incluyendo el ámbito sanitario.

En concreto, presentamos una enmienda al texto del punto 2, que dice que “el Parlamento de las Islas Baleares insta al Gobierno de las Islas Baleares a garantizar los derechos lingüísticos de los ciudadanos catalanohablantes de esta tierra, por eso, el Parlamento insta al Gobierno a diseñar un programa formativo en materia de lengua en el ámbito sanitario y a garantizar que el personal al servicio de la administración autonómica, cuente con medios de asesoramiento y de formación suficientes en materia lingüística.

Y, por otra parte, también introducimos una enmienda al texto, el punto 3, que dice: “el Parlamento de las Islas Baleares insta al Gobierno de las Islas Baleares a seguir trabajando la competencia exclusiva de la enseñanza de la lengua catalana y establecer los programas, planes y actuaciones necesarios para normalizar la lengua propia y las modalidades insulares del catalán.”

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Ramon, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, jo em remetré també un poc a les paraules d'ahir, perquè vàrem tenir plenari i també en vàrem parlar a una proposició no de llei que havia presentat el Partit Socialista, que parlava de llengua, i la meva pregunta, i la tornaré fer, és: a quina banda vol estar el Partit Popular? A la banda dels consensos, que són els consensos a què havien arribat fins a l'època 2011-2015, és a dir, els consensos amb l'Estatut d'Autonomia, els consensos amb la Llei de normalització, els consensos amb el Decret de mínims i el consens amb la Llei de funció pública?

Hem de recordar que la Llei de funció pública, evidentment, no era la llei que volia tothom, però sí que va ser la llei de consens, i va ser una llei de consens, perquè tots els partits

polítics remassin a la una. I en aquest cas, la pregunta: volem aquest Partit Popular, el Partit Popular vol estar a la banda dels consensos o vol estar a la banda dels pitjors moments que ha viscut aquesta terra en la llengua catalana?

I posava l'exemple ahir de la mobilització que vàrem patir... o que va sortir al carrer 50.000 persones el 2012, un any després que José Ramón Bauzá arribàs a la Presidència del Govern de les Illes Balears. I els motius pels quals 50.000 persones varen sortir al carrer varen ser perquè varen tocar la Llei de funció pública, varen ser perquè varen tocar els drets dels consumidors de les Illes Balears.

Varen tancar Ràdio de Televisió de Mallorca, varen començar a castellanitzar la Radiotelevisió Pública de les Illes Balears, varen començar amb la "bilingüalització" de la toponímia. I això va passar el 2012, però ja començam a sentir cantets en el 2023, tres mesos després que la presidenta Prohens hagi arribat a la Presidència. I és que encara no hem aclarit si tocarem o no el requisit a la funció pública; fa una estona la intervenció de la Sra. Gil deia que "havien de garantir els drets dels catalanoparlants". Però és que n'hi ha prou que anem dos dies enrra i veiem que l'altre dia, al PAC de Pollença, un ciutadà d'aquí, de les Illes Balears, es va dirigir en català al seu metge i no el va atendre en català. Però és que el pacient anterior era anglès i sí el va poder entendre. Aquí crec que és la primera vulneració dels drets dels catalanoparlants que ja s'ha fet palès, exemple.

Què més? No sabem si la Radiotelevisió Pública de les Illes Balears s'emetrà o no a qualque moment en castellà.

I la "bilingüalització" de la toponímia, bé, almanco tenim un parell d'ajuntaments que ja han començat a derogar lleis de normalització lingüística a aquests ajuntaments. És clar, la meua pregunta torna ser: a quin lloc vol estar el Partit Popular d'ara, al que arribava a consensos i no hi havia problema amb la nostra llengua o a aquell Partit Popular que va fer que hi hagués la major manifestació d'aquestes illes, perquè, a part de moltíssimes altres coses, va tocar la nostra llengua?

Deix la pregunta aquí en l'aire i esperem que ens puguin respondre a qualque moment.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Nosaltres donarem suport a la proposta del Partit Socialista.

Bé, també voldria contextualitzar un poc el moment en què ens trobam i, a mode de reflexió, es a dir, a aquesta comunitat autònoma només són bilingües les persones catalanoparlants, són les úniques que poden variar d'idioma, perquè les que només són castellanoparlants i no entenen o no parlen el català no solen fer el canvi. I nosaltres no estam per obligar a parlar

en un determinat idioma a ningú; és a dir, qui es vulgui expressar en castellà que s'expressi en castellà, qui es vulgui expressar en català, que ho faci. Però, és clar, hi ha una línia vermella, la línia vermella és que ens hem d'entendre, i aquí és on entren els drets de les persones catalanoparlants, han de ser enteses, i si van a l'administració i començam a permetre que les plantilles de noves treballadores i treballadors ni tan sols tinguin el requisit del català, jo ja no parl del mèrit, com garantim el dret a ser enteses d'aquestes persones catalanoparlants? És una pregunta que crec que és..., -per a mi és una obvietat-, però costa.

Creo que al final tot açò és una espècie de paperot dins de l'empenta aquesta de la ultradreta, perquè crec que el que pretenen és l'eliminació del català; perquè no té altra explicació. Per tant, la línia vermella és el dret a ser entesos, per tant, s'ha de respectar que sigui un requisit, ni que sigui mínim, perquè el dret a entendre de ver que crec que no requereix el títol superior en català, el dret a entendre és que ningú no hagi de canviar d'idioma. I el camí que duim és que les persones catalanoparlants acabaran canviant d'idioma, és exactament el que acaba d'explicar la representant de MÉS per Mallorca.

I clar, i amb aquesta anècdota del PAC, que comentava ella, em recorda el que va dir ahir la ultradreta, que no hi ha drets..., és a dir que no hi ha llengües en els territoris, no hi ha llengües pròpies dels territoris, sinó llengües pròpies de les persones. Fins i tot va concretar tant com dir que a Calvià castellà i que en alguns llocs alemany o anglès. I dius, bé, la pretensió és d'una Torre de Babel on ningú no s'entengui, perquè al final aquesta defensa del castellà si la duen al final també acabarà enterrant el castellà, és a dir, aquesta teoria que vam escoltar, em sap greu perquè no m'agrada parlar de persones que no són aquí o dels representants, però si dus al final la mateixa teoria que ahir ens varen explicar, d'aquí 20 anys l'idioma propi de Mallorca -perdonau que em centri en aquesta illa-, serà l'alemany. I, bé, sembla que hi estarien d'acord.

Per tant, màxim suport. Crec que a Educació i a l'administració són els únics àmbits on es fa palanca a la gran força del castellà, per tant, ni una passa enrere en favor dels drets lingüístics, que no és res de l'altre món. I a Sanitat ho hem parlat, a Sanitat, el dret a entendre's amb l'idioma que un tria té a veure amb la qualitat sanitària del servei sanitari, és que va molt més enllà de parlar o no parlar un determinat idioma.

I res més, gràcies al Partit Socialista per aquesta proposta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proponent si vol una suspensió de la sessió o bé si podem continuar.

LA SRA. CANO I JUAN:

Podem continuar, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cano. Un cop recomençada la sessió, si així pertoca, la intervenció del grup proposant per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CANO I JUAN:

Sí, acceptariem, únicament i exclusivament, la 7580, que és la primera que ha presentat el Partit Popular, perquè diu literalment el que diu l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i, per tant, entenem que sí és el que diu l'Estatut d'Autonomia, nosaltres, a diferència del seu soci d'investidura, pensam que s'ha de complir, s'ha de respectar, s'ha d'impulsar i no hem de retrocedir. Però sí que m'agradaria fer-ne una petita reflexió, perquè per arribar a la igualtat plena el que no podem és pressuposar que les dues llengües estan en una situació equiparada, perquè no es aquesta la realitat: hi ha una llengua que té un ús, una presència més normalitzada, més àmplia, més social, i una altra que es troba en una situació més minoritzada, que és la llengua catalana. Per tant, pensam que des de les institucions i a nivell social s'ha de promoure, perquè pressuposar que existim en una societat bilingüe, això no és correcte, hi ha més una situació de diglòssia que no de bilingüisme.

Així que, Sra. Gil, acceptam la seva esmena i volem fer aquesta reflexió, perquè no estam en una situació d'igualtat a les dues llengües.

L'Institut Nacional d'Estadística diu que el 94,1% de la població resident a les Illes Balears parla bé el castellà; en canvi, ens anam a un 59,5% que parla bé el català, i això no és plena igualtat. I volem crear aquestes condicions que permetin arribar a aquesta igualtat i això significa promoure i protegir la llengua que es troba en una situació de desavantatge i si no es respecta i no es promou des de les institucions públiques, doncs, no es farà.

Respecte de les esmenes següents. La seva segona esmena, vostès avui ja ens fan sortir de l'ambigüitat calculada que han mantingut al llarg d'aquests mesos, admeten que faran el mateix a la funció pública que a la sanitat, que el català ja no serà requisit. I fora requisit, ara ja tot ho fien que la gent que estigui interessada, si vol que faci un curs. I si no volen, perquè han interpretat que socialment des del Govern es dona un missatge que el català ja no és important i la gent no té, per tant, aquesta motivació d'estudiar el català? Com es garantiran els drets de les persones catalanoparlants? Perquè si un funcionari públic, un servidor públic, no té l'obligació de conèixer una llengua que és oficial, pròpia d'aquestes illes, com es garantiran els drets dels catalanoparlants? Aquí hi ha un bot cap a un abisme que se resol amb la fórmula del Partit Popular.

Almanco avui sortim de dubtes, el Partit Popular ha dit, via esmena, que volen fer a la funció pública el mateix que han fet a la sanitat.

I el que ha dit, Sra. Gil, respecte del requisit d'estabilització és fals, ho han dit diverses vegades, i això no és correcte, és fals, perquè sí que hi havia un requisit, des d'un B1 a un C1,

segons el nivell de la plaça. Només hi havia una excepció, que era en el cas de funcionaris en actiu en el moment d'obtenir una altra plaça per estabilització, i no feia falta el requisit si no el tenien. Per això donaven dos anys per acreditar-ho. Per tant, és fals que no fos un requisit, per molt que ho diguin.

Respecte de la seva tercera esmena, no l'acceptarem, perquè entenem que vostès no vulguin donar suport a aquest punt perquè fan passes de gegant en el retrocés de l'ús social i institucional del català. I avui les seves esmenes són clares com si fos de dia en expressar les intencions del govern de Marga Prohens. Ballar-li l'aigua a la ultradreta, que ni tan sols és aquí, i les seves dèries contra el català i convertir aquest parlament, presidit per ells, en el braç polític a fer les persecucions lingüístiques.

Nosaltres hem ofert un pacte social per la llengua, no és massa tard, retirin aquestes esmenes als punts 2 i 3 i no repeteixin la trista història ja viscuda a aquesta comunitat.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cano. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 5198/23.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

¿Presidenta, por favor, se podría votar por separado?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, de la proposició votam els tres punts junts i després l'esmena... No, tot per separat.

(Remor de veus)

D'acord, idò votam el punt 1 de la proposició no de llei amb l'esmena incorporada.

Vots a favor?

Abstencions?

12 vots a favor.

Queda aprovat el primer punt, amb l'esmena incorporada.

Passam a votar els punts 2 i 3 junts.

Vots a favor?

Perdó...

Sí, Sra. Cano?

Idò votam per separat.

Votam el punt número 2.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Vots a favor, 6; en contra, 6. Empat.

D'acord. Idò, en aplicació de l'article 101 del Reglament del Parlament, havent-hi un empat, passam a votació una altra vegada aquest mateix segon punt.

Vots a favor?

Vots en contra?

No hi ha abstencions.

Tornam tenir empat, 6 vots a favor, 6 vots en contra.

Tal com marca el Reglament, suspenem la sessió per un termini d'un minut i tornam votar.

(Pausa)

Passat un minut,...

(Rialles)

... tornam a una tercera votació d'aquest segon punt de la proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions? No n'hi ha.

Per tant, tornam a tenir empat, 6 vots a favor i 6 vots en contra.

L'empat mantingut, després de tres votacions, se sotmetrà aquesta qüestió a decisió del Ple, en compliment de l'article 101 del Reglament del Parlament.

Passam a la votació del punt 3 de la proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra? No n'hi ha.

Abstencions? Tampoc.

Per tant, aquest punt 3 quedaria aprovat amb 12 vots a favor.

2) Proposició no de llei RGE núm. 5524/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a impulsar polítiques actives, eficaces i comunes en matèria d'immigració il·legal ordenada, segura i controlada que garanteixi la seguretat i els drets fonamentals.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 5524/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular,

relativa a impulsar polítiques actives, eficaces i comunes en matèria d'immigració il·legal ordenada, segura i controlada que garanteixin la seguretat i els drets fonamentals.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Gil, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Gracias, presidenta. Cuando se redactó esta PNL se dejó constancia de la noticia aparecida en prensa a finales del mes de agosto: tres pateras con un total de 60 personas llegaban a Cabrera; si sumábamos las llegadas durante el fin de semana, 19 pateras con un total de 197 personas llegadas a nuestras costas, en tres días. En lo que va de año, ya son 73 con al menos 1.205 personas. En Son Tous más de 40 embarcaciones están almacenadas para ser destruidas.

Muchas historias yacen entre salvavidas, zapatos, chaquetas, juguetes, bidones de gasolina, ropa de familias enteras, hombres, mujeres, en ocasiones embarazadas, niños, jóvenes..., unos llegaron a la costa en busca de un futuro mejor y otros no llegaron con vida.

No solo la trata de seres humanos hace negocio con estas vidas, hasta las viejas pateras de Son Tous se convierten en un negocio. Las pateras llegan, las embarcaciones, y esperan a ser recogidas; antes, estas embarcaciones, que no suelen superar los 6, 7 metros de eslora, se subastaban. Posteriormente, la Guardia Civil alertó de que en ocasiones las propias mafias volvían a recomprar estas embarcaciones para que la tragedia se repitiera una vez más. Ahora se destruyen para evitarlo, esta sin duda no es la solución.

La inmigración debe ser legal, ordenada y con el propósito de incorporarse al mercado laboral y de integrarse en las sociedades receptoras. Somos frontera de la Unión Europea y somos el único país con frontera terrestre con el continente africano y con una gran extensión de costa atlántica y mediterránea, en nuestro caso, por lo que nos hace muy vulnerables.

La apuesta debe ser la prevención desde el origen, la cooperación con los países de origen y de tránsito migratorio, y la adopción de medidas operativas y eficaces de lucha contra las redes criminales de trata y de tráfico de seres humanos. Por ello, presentamos esta PNL que pretende que la inmigración se convierta en política de estado y exista un amplio acuerdo entre fuerzas políticas en esta materia.

También necesitamos un firme compromiso de la Unión Europea. Recientemente hemos sido conscientes de ver que en la Cumbre de Granada ha sido un fracaso la declaración final sobre migración, hubiera facilitado un gran pacto migratorio, pero no ha sido posible.

También la PNL plantea una política de inmigración que aplique de modo real y efectivo el principio de solidaridad y de responsabilidad compartida entre los estados miembros; también reforzar la lucha contra la inmigración clandestina y contra las mafias que trafican con seres humanos, para lo cual necesitamos medios humanos y materiales que garanticen la

seguridad en las fronteras, el respeto a los derechos de los inmigrantes y la protección a su vida y a su integridad; también promover acuerdos bilaterales con los países de origen y de tránsito para cooperar en las causas que provocan la migración, mejorar el control de sus fronteras e impulsar instrumentos que garanticen el retorno digno y seguro de los migrantes, favoreciendo también el retorno a sus países de origen; garantizar también que las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado dispongan de los medios necesarios y, en particular, de una insularidad digna.

Cada uno echaremos la culpa de este drama a algo o a alguien, a las mafias, a las leyes antiinmigración, a los países de origen, a la globalización, incluso nos echaremos la culpa entre nosotros. Nadie deja su tierra para embarcarse en estas condiciones, con riesgo para su vida y para los suyos. Es un drama que ojalá acabe, y esta PNL no pretende ser más que un granito de arena para que nadie tenga que emprender el que podría ser el último viaje de su vida.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat les esmenes RGE núm. [7632](#), [7633](#), [7634](#), [7635](#), [7636](#) i [7637/23](#). Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Lamin, per un temps de cinc minuts.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, presidenta, molt bon dia, senyors i senyores diputats. Com molt bé és sabut, els moviments migratoris, a més d'un tret definitori ineludible del nostre món globalitzat, també són un important desafiament a la vegada que suposa una oportunitat. Si bé no es tracta d'un fenomen nou, està més vigent que mai i ho seguirà essent, com a fet inherent a la humanitat. En el record de memòria d'aquesta terra ens vénen totes aquelles persones mallorquines i mallorquins que varen haver d'emigrar en recerca d'una oportunitat millor.

Sra. Gil, nosaltres som més partidaris de parlar de persones immigrades en situació irregular, atès que les persones no són il·legals i el llenguatge ha de ser precís amb referència a aquestes persones.

D'igual manera que el pacte de PP i VOX vincula migrants amb delinqüència, és un acte més de racisme i xenofòbia que, lluny de fer justícia a aquestes persones, ens torna posar a la diana dels que sembren l'odi; no podem donar ales a la ultradreta que, per cert, poc li importen aquests debats, que avui no es presenta, i que empara el llenguatge per cercar culpables i intoxicar un debat tan seriós com aquest.

Per cert, la política europea no ha sortit pels postulats de l'extrema dreta, perquè ningú no es vol fer càrrec de la tragèdia humanitària. Per això és important tractar les persones migrades d'acord amb els drets humans, ja que no tenir un permís de residència suposa una irregularitat administrativa, però, fins on nosaltres sabem, no és cap delicte. Pensam que es contribueix d'aquesta manera a un estigma del qual els socialistes no en volem ser partícips. I cregui'm que quan parl

d'estigma ho faig en primera persona, perquè ningú -ningú- no vol sortir de ca seva per decisió pròpia.

Pel que fa a la situació de les Illes Balears, és evident que hi ha hagut un increment agreujat, però, i és de justícia dir-ho, per les conseqüències de la COVID, la inflació de preus, que també patim els mateixos ciutadans d'aquestes illes, però també s'agregen en gran mesura en els països d'origen i que no és comparable amb altres indrets l'increment de persones arribades.

Així, trobam a faltar el component social essencial a l'hora d'abordar aquesta problemàtica, del conjunt de mesures que presenten falta una estratègia integral de gestió de la immigració que fixi un equilibri entre la solidaritat i la responsabilitat i que garanteixi la participació de tots els estats de la Unió Europea i del conjunt de les administracions en la prestació d'ajuda humanitària davant aquesta pressió migratòria.

Per cert, allò de promoure polítiques de retorn àgil, ens sembla més com si ens volguéssim llevar les persones de sobre que un compromís real amb el drama humanitari.

Si m'ho permet, li he de dir que la competència en matèria de polítiques de retorn és de l'Estat i de la Unió Europea, que a nosaltres ens agrada més parlar del terme "garantista", pensam que s'ajusta més al component humà que defensam i que, a més, la mateixa directiva fa referència i esmenta l'eficàcia d'aquestes polítiques. Per això, presentam aquestes 6 esmenes que vénen a sumar, des de la màxima humilitat, des d'una perspectiva de drets humans i incorpora totes les parts implicades, persones migrades, països d'origen, entitats, agents i professionals que intervenen i la necessitat imperiosa de multiplicar els esforços de cooperació. Per cert, en la defensa dels treballadors sempre ens hi trobaran.

No entenem molt bé que... aquesta necessitat de mesclar ous amb caragols quan realment la necessitat de parlar d'aquesta PNL hauria de ser posar l'accent en el drama migratori i com podem ajudar aquestes persones a sortir-ne millor i que vagin més una oportunitat de quedar-se a casa que tirar-se a la mar i arriesgar-se.

Per tant, pensam que estam immersos dins la multiculturalitat i la globalitat, i que això requereix d'esforços i responsabilitat per part de tots, no sols un govern.

Volem destacar la cooperació institucional encapçalada pel Govern d'Espanya que ha permès la detenció de 63 patrons, posats en mans de la justícia i dels quals se n'han dictat diverses sentències a Balears.

Compartim la idea que desgraciadament el tràfic de migrants i la tracta d'éssers humans suposa avui una de les activitats més lucratives per a la delinqüència internacional i s'ha de combatre sense cap pal·liatiu.

Per això, la col·laboració amb els països d'origen i de trànsit amb l'objectiu de lluitar contra la xacra del tràfic de persones, dissenyar esquemes de migracions regular i treballar per ajudar-los a millorar la seva situació socioeconòmica, així com

unir esforços amb les organitzacions internacionals multilaterals, per cert, aquelles que denominau com “xiringuitos” al pacte PP-VOX.

Podrem entendre aquest drama humanitari des de diferents maneres: bé posant murs a l'estigma, als discursos de l'odi, una visió reduccionista d'un fenomen complex, o bé com ho entenem els socialistes, des de l'aliança, la unió, el multiculturalisme i la solidaritat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Lamin. El Grup Parlamentari MÉS per Mallorca ha presentat les esmenes RGE núm. 7641 i 7642/23. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Ramon, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, el primer que diré i m'agradaria..., i també ho deia el Sr. Lamin, com que no podem fer esmenes ni al títol, ni al contingut, el diputat ho deia, hem de parlar... o nosaltres volem parlar del terme “irregular” i no “il·legal”, d'acord?

I, evidentment, ens trobam en una situació complexa i que hi ha molts de factors que interactuen, a més de tots els governs que hi tenen alguna cosa a dir.

Hem de recordar que qui té les competències i el control de les fronteres és l'Estat espanyol, però el que és fonamental i que hauria de ser el tema on més èmfasi posàssim i que ens preocupàs és la vida, la vida de les persones que per alguna circumstància parteixen de ca seva i normalment, quasi sempre, aquestes circumstàncies les duen a jugar-se la vida enmig de la Mediterrània per cercar un lloc millor, i el Sr. Lamin també ho apuntava, això també ho varen fer els nostres padrins i padrines en cercar una vida millor, un món millor.

Entenem que qualsevol govern ha de voler gestionar de manera humanitària les seves fronteres, però també defensam que quan una persona és a territori espanyol i en aquest cas a les Illes Balears se l'ha de tractar com un ciutadà i se l'ha de tractar com una persona que té tots els drets humans.

La supervisió i els controls de les fronteres -com he dit- s'han de fer des dels drets humans, des del manteniment dels drets humans, per això no volem concertines i per això també estam en contra de les devolucions en calent.

I d'aquí el sentit de les dues esmenes presentades: la primera, afegir en el primer punt, “instar el Govern d'Espanya a prioritzar..., tenir els mitjans materials, tècnics i personals necessaris perquè les Illes Balears puguin cobrir les necessitats bàsiques de les persones que arriben” i, en aquest cas, quan parlem d'aquests mitjans per atendre les persones volem dir espais d'acollida digne, infraestructures, atenció social, atenció sanitària.

I la segona és: sí, retornem la gent, però no només això, la gent té dret a exercir la mobilitat humana i, per tant, si queden aquí, com hem dit, s'ha d'invertir també en aquests recursos.

I no podem defugir de parlar, en aquest cas, de cooperació. Aquesta ha de ser en origen, invertir en països que generen aquest origen, que generen la immigració, i hem de tenir en compte que tenim una Llei de cooperació, aprovada aquest mateix any, la legislatura passada, que, a més, és pionera en el nostre estat, així que és imprescindible que parlem de cooperació, que invertim en cooperació.

Però també és que un actor clau és Europa, la política europea de solidaritat, de repartiment de les persones immigrants i d'inversió en els països d'origen, sinó no, és que només d'aquesta manera acabarem amb aquesta immigració.

I, com també apuntava el Sr. Lamin, i la Sra. Gil ho sabrà perquè fa unes... crec que era la setmana passada, en plenari, vàrem aprovar una PNL on defensàvem i defensarem on sigui els drets dels treballadors i treballadores, ja siguin de l'Estat, que fan feina aquí, ja siguin treballadors de la comunitat autònoma, treballadors de l'administració, però el que no pot ser és que emprem una proposició no de llei de migració i drama humanitari per ficar la millora de les condicions dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, perquè també hauriem de parlar d'altres agents que es veuen implicats en situacions com aquestes, com puguin ser els equips de serveis socials o els equips de salut que també són importants en aquest cas.

I fins aquí la meva intervenció.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts, per fixar la seva posició.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, jo el primer que he de dir és que no pens que hi hagi mala intenció amb aquesta proposta que entra avui a comissió, el que passa és que crec que opta per una via fàcil, diria que fins i tot demagògica, perquè és molt fàcil de comprar, perquè atén criteris com de seguretat, no?, i seguretat precedida de la por que fa la diferència a la majoria de la població.

En tot cas, preocupa perquè aquí no és avui aquí en aquesta comissió..., i torn dir que em sap greu parlar d'algú que no és aquí, vull recordar el que es va dir en el debat d'investidura de la presidenta Prohens, no oblidaré mai en la meua vida la frase: “Més creuers, manco Open Arms”. No l'oblidaré mai, i aquest és el soci que vostès tenen.

I, és clar, quan entren PNL d'aquest tipus, i jo..., de ver que els tenc per persones assenyades, amb la gran diferència ideològica que podem tenir, jo no puc confiar en PNL d'aquest tipus, tenint en compte els socis que vostès tenen.

I aprofitaré el temps que em queda i, Sra. Presidenta quan vostè vegi que me'l pas m'avisar-, perquè aquest mateix mes hi ha un article a *Le Monde Diplomatique*, que es diu *Cinisme a Lampedusa*, que crec que és molt interessant que el puguem compartir, perquè tracta de la visió des d'Àfrica del fenomen de la migració. I el que ve a dir és que, és clar, periodistes, polítics, quan ens dignam a parlar dels països d'origen només és per distingir de la gent que ve en concepte de refugiada, que han deixat el seu país perquè hi ha un guerra i, per tant, mereixen aquesta atenció, i distingir aquests refugiats dels migrants, per motivacions econòmiques. I, és clar, a partir d'aquí, en aquesta segona categoria ja ens consta més l'hospitalitat. I si compleixen els requisits d'asil, a partir d'aquí, tenen com a un tracte privilegiat, però, és clar, és que majoritàriament no els compleixen: ve gent de Costa de Marfil, de Gàmbia, de Senegal, de Tunísia, d'Algèria. Miri, la meua àvia va néixer a l'Alger, migrada, la meua pròpia àvia. És a dir, ho hem dit aquí, tots som productes de diferents migracions, i normalment ho van ser per raons econòmiques; és a dir, el que succeeix ara simplement és que s'han girat les tornes.

És clar, i què fem a Europa quan som a Àfrica? Doncs, acaparament de terres, amb inversions estrangeres que expulsen els agricultors per promoure una agricultura comercial, en detriment dels cultius seus de tota la vida. Quan anam a pescar, Europa i Xina, arrassam a la mar; el que pesca en un sol dia un gran vaixell de pesca europeu o xinès, és el que pot pescar una embarcació local durant un any, és així. Llavors, espremem Àfrica, l'espremem i, per tant, d'allà sí que traiem productes, el que no volem són les persones. Bé, sí que les volem les persones, aquest mateix article explica la política francesa, que Espanya tampoc se'n fa enfora, dels centres de formació que s'implanten allà, al final per importar talent africà, que també no deixa de ser una manera d'espèmer Àfrica.

Per tant, francament pens que totes aquestes polítiques demostren com d'hipòcrites som, tenim una mancança tots, jo m'incloc, eh, que no vull fer retrets, tenim una mancança de visió, per interès propi, perquè espremem Àfrica en recursos humans i materials.

Per tant, no donaré suport a aquesta proposta, tot i que, bé, puc entendre que està interposada amb la millor de les intencions, però no la puc compartir.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Procedeix ara a la suspensió de la sessió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proponent si vol una suspensió, o bé podem continuar. Gràcies, Sra. Gil.

Un cop recomençada la sessió, si així pertoca, intervenció del grup proponent per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Gracias, presidenta. Bueno, yo en primer lugar quiero agradecer las enmiendas y las propuestas constructivas de mis compañeros portavoces. Pero sí le diría al Sr. Lamin y también a la Sra. Gómez, que, bien, yo creo que estamos de acuerdo en las posiciones, porque pensamos que este drama debe terminar, sin embargo, el compromiso y las garantías que predicamos, pecan de falta de coherencia. De hecho, la solución no es recibir por todo lo alto al Aquarius, para que luego no haya otra opción que dormir hacinados en garajes. Tras sólo llevar 10 días al frente del Gobierno, el 17 de junio de 2018, Pedro Sánchez dio instrucciones, vía Twitter, para que las autoridades españolas acogieran en el puerto de Valencia el Aquarius, un barco de salvamento que transportaba 629 migrantes y que previamente había sido rechazado por las autoridades italianas.

El 12 de agosto de 2018, sin embargo, el Aquarius volvió a solicitar permiso para llevar a las costas españolas a otros 141 migrantes. Y el Gobierno de Sánchez contestó con una negativa. Otro tanto hizo en enero de 2019, con el Open Arms, un buque que trasladaba personas en riesgo, ante la aguda crisis migratoria que en ese momento se vivía en el Mediterráneo. Podemos hablar también de las devoluciones en caliente a Marruecos, tras saltar la valla de Ceuta. Si en 2017 querían cambiar la Ley "mordaza", porque consideraban que las devoluciones en caliente eran inaceptables, tras el asalto a Ceuta, ya en La Moncloa se procedía a la expulsión por la vía rápida de miles de inmigrantes en mayo de 2021.

También, por otro lado, en cuanto a la intervención de la Sra. Ramon, yo le diría que la vida nos preocupa a todos y por eso mismo presentamos esta proposición no de ley y abogamos por una inmigración ordenada, segura y controlada, que garantice la seguridad y los derechos fundamentales.

Pasando ya a las enmiendas. En primer lugar en cuanto a la 7632, presentada por el PSOE, aceptamos incluir en nuestro punto 1, "instar a la Unión Europea", es decir, aceptaríamos nuestro punto, pero "instar al Gobierno de España y a la Unión Europea, para que prioricen".

En cuanto a la 7633, no aceptamos la propuesta porque consideramos que los retornos son garantistas y es obvio que son conforme a derecho. Y, por otra parte, la persecución de las mafias, que sería la segunda parte, ya está contenida en nuestro punto segundo.

En cuanto a la enmienda 7634, aceptamos introducir un punto con la primera parte, es decir: "el Parlamento de las Islas Baleares insta al Gobierno de las Islas Baleares y al conjunto de las instituciones públicas a reiterar el soporte a las entidades profesionales y voluntariado que desarrollen tareas de atención humanitaria y de acogida a las personas migrantes." El resto, no lo aceptaríamos porque consideramos que promueve el efecto llamada.

En cuanto a la enmienda 7635, no la aceptamos, porque reitera la acción humanitaria y tenemos vigente, como muy bien ha apuntado la Sra. Ramon, la Ley de cooperación, que ya prevé acción humanitaria. Y también contemplamos en nuestra

proposición no de ley las ayudas al desarrollo de países de origen.

En cuanto a la 7636, no la aceptamos, porque es reiterativa con nuestro punto 3, prevé ayudas al desarrollo de países de origen.

En cuanto a la 7637, no la aceptamos, pero sí que, para mejorar nuestra redacción, aceptaríamos añadir “en conjunto con la Delegación del Gobierno”; es decir, quedaría: “el Parlamento de las Islas Baleares insta al Govern de las Islas Baleares para que, en conjunto con la Delegación del Gobierno...” y el restante contenido de nuestro punto.

Por otra parte, en cuanto a las enmiendas de MÉS, me refiero a la 7641, no la aceptamos porque no queremos que se consolide como ruta de entrada nuestra tierra, y el resto es reiterativo con uno de nuestros puntos.

En cuanto a la 7642, tampoco la aceptamos, porque consideramos que no existe un derecho a la movilidad y que los estados estamos sujetos tanto a la normativa interna como a la normativa de la Unión Europea, en este sentido.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 5524/23.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Sra. Presidenta, demanaríem uns minuts per poder tractar el tema, si li sembla.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord.

(Pausa)

LA SRA. PRESIDENTA:

¿Podem seguir?

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Sí.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. Idò, ara sí que, acabada la sessió, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 5524/23.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Sra. Presidenta, a mi sí que m'agradaria dir que, com que no s'han acceptat les nostres esmenes en el seu conjunt, nosaltres demanam la votació conjunta de la proposta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Idò, es voten les propostes inicials, tal com s'ha presentat la proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra?

No hi ha abstencions.

6 vots a favor, 6 vots en contra. Empat.

Passam a segona votació.

Vots a favor?

Vots en contra?

No hi ha abstencions.

6 vots a favor, 6 vots en contra. Empat.

Suspenem per un termini d'un minut i tornarem a votar.

(Pausa)

Passat els temps estipulat, passarem a una tercera votació.

Vots a favor?

Vots en contra?

Cap abstenció.

Per tant, 6 vots a favor, 6 vots en contra.

Seguim amb l'empat i, com que s'ha mantingut després de les tres votacions, se sotmetrà la qüestió a decisió del Ple, en compliment de l'article 101.3 del Reglament.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Bon dia a tothom.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
